

Die Bed. *Finger* NAIGH. 2, 5 ist aus Stellen wie die zuletzt angeführte geschlossen worden; vgl. NIR. 5, 10.

2. दीधिति (unrichtige Schreibung für दीदिति) f. *Scheln, Glanz, Strahl* NAIGH. 1, 5. AK. 1, 1, 2, 35. H. 100. SIDDH. K. 249, b, 9. der Sonne MBH. 3, 188. RAGH. 3, 22. VARĀH. BRH. S. 3, 40. 4, 2. 11, 24. 46, 23 (24). BHĀG. P. 3, 20, 16. des Mondes PRAB. 94, 6. कर्नेत्रं ÇRṆĠĀRAT. 2. इह° Feuer PAÑĀT. 1, 369. (प्रलम्) ख उदीर्णदीधिति BHĀG. P. 3, 19, 14. जटादीधितिभी रेजे संवर्तार्क इवाप्रुभिः 7, 3, 3. ज्ञान° MĀRK. P. 18, 29. विपन्न° (किशरिन्) *Glanz, imponantes Wesen* BHARTṚ. 2, 2. — Vgl. अनुमानमणि°, अमृत°, उल्ल°, शिशिर°.

दीधितिमत् (von 2. दीधिति) 1) adj. *schelnend, strahlend*: आदित्य ÇĀNEH. GRĀJ. 6, 3. — 2) m. *die Sonne* KUMĀRAS. 2, 2. 7, 70.

1. दीधी s. u. धी.

2. दीधी (= 1. दीधी) adj. VOP. 3, 59.

दीन° UNĀDIS. 3, 2. 1) adj. f. *आ*, = *दरिद्र, दुर्गत* arm AK. 3, 1, 49. H. 92. MED. N. 10. = *भीत erschrocken* MED. a) *spärlich, gering*; von Wasser: मत्स्यं न दीन उदीर्णं क्षिप्यते RV. 10, 68, 8. पार्थे दीने गभीर आ 8, 56, 11. — दत्त (vgl. दीनदत्त) 4, 24, 9. अर्चिती यज्ञकृमा देव्ये जने दीनैर्दत्तैः प्रभूती पुरुषत्वतो 34, 3. — b) *niedergeschlagen, traurig, betrübt, in einem kläglichen Zustande sich befindend*; von Personen M. 9, 238. N. 2, 2. 9, 15. 12, 74. 13, 22. 16, 11. SUND. 3, 6. R. 1, 6, 11. 34, 3. 35, 10. 62, 3. 2, 33, 4. 4, 29, 23. DAÇ. 1, 45. SUÇR. 1, 108, 10. दीनोद्धरणोचित RAGH. 2, 25. अनाद्यदीनाः प्रकृतीः 18, 35. (यः) दीने दयां न कुरुते PAÑĀT. 1, 30. न दीनाय मकृन्कुप्यति 23, 21. KATHĀS. 6, 32. BHĀG. P. 1, 5, 30. 5, 13, 18. 8, 24, 14. SĀH. D. 73, 10. DHŪRTAS. 83, 3. (गोर्नर्दसंततिः) कृष्टप्रविष्टतैयौघपादितविसा नलिनीव दीना RĀGA-TAR. 3, 527. साक्षा दष्टिभूदीना R. 3, 29, 15. दीनास्या 61, 19. BHARTṚ. 3, 22. किं ते मुखे श्रुष्यति दीनवर्णम् (हीन°?) MBH. 3, 15677. देहं धारयती दीनं भर्तृदर्शनकाङ्क्षा N. 16, 14. °चेतन *betrübt, niedergeschlagen* R. 2, 40, 28. °मनस्, °मानस Hip. 1, 49. N. 19, 9. दीनसह DAÇ. 1, 33. अदीनसह *wohlgemuth* R. 4, 29, 25. ARĠ. 1, 7. अदीनात्मन् 2, 12. N. 2, 26. R. 1, 1, 16. मा ब्रूहि दीनं वचः *klägliche Reden* BHARTṚ. Suppl. 7. BHĀG. P. 8, 24, 16. दीनम् adv. *kläglich*: वद ÇIKṢĀ 35 in Ind. St. 4, 271. Vgl. परिदीन. — 2) f. *आ* das Weibchen einer Maus TRIK. 2, 5, 10. MED. HĀR. 217. — 3) n. a) *Niedergeschlagenheit, Betrübnis*: शेषाश्च शेषे रात्रेन्द्र चक्रुर्युद्धमदीनगाः *wohlgemuth* HARIV. 13916. तथेति ते प्रतिश्रुत्य सर्वं चक्रुरदीनगाः 13843. सदीनमुवाच PAÑĀT. 206, 21; vgl. दैन्य. — b) N. einer Pflanze, *Tabernaemontana coronaria* R. Br., RATNAM. 81; दीपन (gegen das Metrum) ÇKDR. nach ders. Aut. — Das Wort wird als partic. von der sonst unbelegten Wurzel 4. दी angesehen.

दीनक (von दीन) adj. *niedergeschlagen, betrübt*: दीनकम् adv. *kläglich*: रुदत्यः ARĠ. 10, 64.

दीनैता (wie eben) f. *Spärlichkeit, Schwäche*: क्रलः RV. 7, 89, 3.

दीनैदत्त (दीन + दत्त) adj. *einen schwachen Verstand habend*: यत्पाकत्रा मर्नसा दीनैदत्ता न युक्षस्य मन्वते मर्त्यसः RV. 10, 2, 5.

दीनदास (दीन + दास) m. ein Çūdra-Name KULL. zu M. 2, 32.

दीनलोचन m. *Katze* NICH. Pa. — Wohl fehlerhaft für दीनलो°.

दीनार m. UNĀDIS. 3, 140 (fehlt in älteren Commentaren). = *denarius* (und auch daraus entstanden), *eine best. Goldmünze* BURN. Intr. 423, N. 1.

Z. f. d. K. d. M. 3, 166. COLEBR. Misc. Ess. II, 530. MÜLLER, SL. 243. fgg. PAÑĀT. 174, 17. fgg. सौवर्ण° 22 (vgl. Praef. VIII). RĀGA-TAR. 4, 494. 697. Die Form दीनारिका HARIV. 6310. दीनार RĀGA-TAR. 3, 103, 5, 71. स तस्य क्रमराज्यस्यात् (गिरेः) ताम्रमाकृष्य निर्ममे । शतं दीनारकोटीनामेकानं स्वाभिधाङ्कितम् ॥ 4, 616. 6, 38. — Nach AK. 3, 4, 1, 14 ist दीनार = निष्क d. i. nach SĀRASUNDARĠ *zwei Gold-Karsha*, nach BHAR. zu AK. 32 Rak-tikā *Gold*; nach UGĒVAL. = *सुवर्णाभरणा Goldschmuck*, nach UNĀDIK. im ÇKDR. dass. und = *मुद्रा Siegel*.

दीप्, दीप्यते (ep. auch act.) DHĀTUP. 26, 41; दिदीपिः दीपिता P. 7, 2, 8. Sch.; अदीपि und अदीपिष्ठ P. 3, 1, 61. VOP. 8, 116. 11, 7; दीपितम् P. 7, 2, 8. Sch.; दीप्त P. 7, 2, 14. VOP. 26, 107. *flammen, strahlen, glänzen*: कस्माद्दीप्यते दीप्यते अग्निरेव AV. 10, 7, 2. अग्निमयः पुरो दीप्यमाना धाजमाना अतिष्ठन् AIR. Br. 2, 11. यथा वा अग्निः समिद्धो दीप्यत एवमेव चतुर्दीप्यते ÇAT. Br. 6, 2, 1, 5. न क्षुद्रं दत्तिणा दीप्यते (so) TBH. 1, 4, 3, 3. दीप्यत इव देवलोकाः ÇAT. Br. 14, 6, 1, 10. 4, 11, 3. 10, 6, 2, 11. 11, 4, 3, 1. — यथाप्यं मम लाङ्गुले दीप्यते कृष्यवाहनः R. 5, 30, 5. निवाते वा यथा दीपो दीप्यते कुशलदीपितः MBH. 3, 13984. VARĀH. BRH. S. 79, 2. सर्वहृन्नेः समग्रस्त्वमिव नृपगुणैर्दीप्यते सप्तसप्तः MĀLAV. 33. (सभा) दीप्यते नाकपृष्ठस्या भर्तृपत्नीव भास्करम् MBH. 2, 434. (नाराचैः) दीप्यद्भिः खद्योतानामिव व्रतैः 7, 4842. तानष्टौ ब्रह्मादिनः । अद्रातं दीप्यमानान् विप्रकान्ष्टावबोदितान् ॥ 5, 7322. संध्येव रागिणी वेश्या न चिरं पुत्रि दीप्यते KATHĀS. 12, 93. यथेदं (वनं) दीप्यते पुनः R. 3, 17, 15. यथादयगिरेः इव संनिकर्षेण दीप्यते । तथा तत्संनिधानेन हीनवर्णो ऽपि दीप्यते ॥ HIT. Pr. 46. दीप्यमानः स्ववपुषा M. 2, 232. पुनर्दीप्ये मदुर्दिनश्रोः RAGH. 3, 47. देवाकृष्यदीपिष्ठ BHĀTṚ. 15, 88. क्रुद्धो ऽदीपि रघुव्याघ्रः *vor Zorn brennen* 6, 32. 15, 67. यावत्कर्मणि दीप्यते तावत्संसारवासना *in vollem Glanze* so v. a. *in Ehren stehen, volle Geltung haben* KULĀRNAVAT. in Verz. d. Oxf. H. 91, a, 6. — दीप्त = दग्ध, *zwilcht und निर्भासित* MED. t. 23. = दग्ध und निर्भासन (sic) H. an. 2, 172. *flammend, strahlend, glänzend*: मुदीप्तात्पावकात् MUND. UP. 2, 1, 1. अनल, आग्न, कृष्यवाह, अग्निशिखा BHAG. 11, 17. MBH. 3, 706. DRAUP. 2, 10. N. 11, 34. BHĀTṚ. 2, 2. दीप्तप्रलब्धयिमुडान् M. 3, 133. यक्षो SŪRJAS. 7, 22. शर MBH. 5, 5962. 7185. DAÇ. 1, 22. शरान्वारान्दीप्तास्यानुरगानि MBH. 3, 7169. °तेजस् (मुनि) BRAHMA-P. 51, 8. °तपस् 52, 7. HARIV. 14043. तपसा दीप्तम् R. 1, 61, 12. दीप्तोत्तम् VARĀH. BRH. S. 31, 14. क्रोध° MBH. 5, 7207. दीप्तात्मन् 7040. Als Auguralausdruck steht दीप्त im Gegensatz zu शांत und bedeutet *von der Sonne beschienen, ihr gegenüber* —, *in Opposition stehend* und dann überh. *auf der entgegengesetzten* —, *unglückbringenden Seite stehend, unglückverheissend*: ततः शकुनयो दीप्ता मृगाश्च क्रूरभाषिणः । दीप्तायां दिशि वाशतो भयमावेदयति मे ॥ HARIV. 9702. दीप्ता मृगपक्षिणः VARĀH. BRH. S. 3, 10. 29, 5. 30. 33, 8. 38 (37), 1. 43, 69. आदित्यदीप्ता दिशमभ्युपेत्य मृगा द्विजाः क्रूरमिमे वदन्ति DRAUP. 6, 3. ohne आदित्य SUÇR. 1, 107, 20. VARĀH. BRH. S. 43, 68. 83, 69. 86, 110. 92, 10. तपतिथ्युडुवातार्कदेवदीप्ता यथोत्तरम् । क्रियादीप्ता गतिस्थानभावस्वरविचिष्टैः ॥ 85, 15. Gleichfalls als Auguralausdruck von einer *unglückbringenden Stimme* der Thiere, im Gegens. zu पूर्ण, viell. so v. a. *hell, schrillend* SUÇR. 1, 107, 19. वज्रलकृतं तित्तिरीति दीप्तमथ किल्किलीत तत्पूर्णम् VARĀH. BRH. S. 87, 11. fgg. 89, 2. fgg. 90, 1. 94, 18. 93, 8. — Vgl. प्रदीप्त u. — प्र. — Wohl verwandt